

Andorra

Joan Gabriel, de Coalició Reformista, ha pactat finalment amb el cap de Govern, el socialista Jaume Bartumeu (a la dreta), la històrica reforma fiscal.

Andorra ja té impostos

Fruit d'una pinça sense precedents entre els socialistes i els reformistes, el Principat tindrà per primera vegada un sistema impositiu propi. Malgrat que els conservadors van impedir afegir-hi nous capítols, el Consell podrà aplicar tres impostos directes, en espera que la Unió Europea li autoritzi aixecar l'IVA

Text: M. d'E.

El Principat d'Andorra entra a l'any 2011 havent trencat un dels tòpics més ben assentats de la seva història: aquell segons el qual les Valls eren un país sense impostos.

De fet, Andorra no ha estat mai un país sense impostos; simplement, n'ha tingut menys que altres països i sempre ha procurat que els paguessin els de fora més que no pas els de dins.

En l'última sessió plenària abans d'acabar l'any, el Consell General va fer un pas més per avançar cap a un sistema fiscal en què la població pagui segons la seva capacitat: per primera vegada en la història Andorra tindrà impostos directes. Amb els 14 vots dels socialdemòcrates i les 11 abstencions dels reformistes, el Consell va donar llum verd a l'impost de societats, l'impost sobre la renda de les activitats econòmiques (sobre els autònoms) i l'impost sobre

El Consell dona llum verd als impostos de la renda de les activitats dels autònoms, la dels no residents i el de societats

la renda dels no residents. Tots tenen un gravamen únic del 10%, situat a la franja mínima tolerada per la Unió Europea.

Ara bé, tal com s'ha afanyat a assenyalar la premsa local, la tan esperada reforma fiscal arriba a mitges: els tres impostos directes aprovats pel Consell no seran d'aplicació fins que no entri en vigor el futur IVA, que, segons el mateix Govern, haurà de ser del 4,5%.

En un principi, tot apuntava que la reforma fiscal s'aprovaria en bloc: els tres impostos directes més l'impost general indirecte, però els reformistes no estaven disposats a arribar tan enllà i van limitar el seu suport als tres impostos directes.

ACORD 'IN EXTREMIS'

De fet, l'aprovació dels impostos directes va estar penjant d'un fil fins al darrer moment. Fa un mes i mig ja va quedar clar que el Govern socialdemòcrata no podria comptar amb els reformistes per aprovar l'IVA. L'argument oficial és que Coalició Reformista rebutjava tractar un tema tan important en un ambient de crispació preelectoral, però la raó de fons era que els sec-

Una reunió entre el cap de Govern, Jaume Bartumeu, i el cap de l'oposició, Joan Gabriel, va desencallar la qüestió

Bona part del sector comercial escolta encantada promeses de continuar fent d'Andorra un 'duty free'

tors més conservadors de la coalició no estaven d'acord amb l'aprovació de l'IVA. Aquests mateixos sectors van intentar dinamitar a l'últim moment la votació dels impostos directes i, fins a un dia abans de la sessió plenària del Consell, els reformistes votaven en contra de les lleis. Era absurd, perquè s'havien compromès a donar-hi suport i havien pactat les esmenes amb els socialdemòcrates, però va caldre una reunió d'urgència entre el cap de Govern, Jaume Bartumeu, i el cap de l'oposició, Joan Gabriel, per desencallar la qüestió.

Per a molts, l'actitud de CR en la reforma fiscal ha acabat caient en un error tàctic: els reformistes s'hi van abstenir facilitant l'aprovació de les lleis, però una actitud així no va permetre a CR apuntar-se el mèrit d'haver aprovat les lleis –el capitalitzarà el PS– ni tampoc el d'haver-s'hi oposat –el «no» és patrimoni en exclusivitat d'Andorra pel Canvi.

D'altra banda, deixar l'aprovació de l'IVA per a després de les eleccions anticipades de la primavera dona oxigen a ApC, rival dels reformistes en la conquesta de l'electorat conservador. ApC podrà

'SOCIOVERGÈNCIA'

■ Aquesta primera part de la reforma fiscal, així com la reforma del secret bancari i l'aprovació de les lleis de regulació i d'obertura a la inversió estrangera del sector financer, s'han aprovat gràcies al concurs dels socialdemòcrates i dels reformistes, que junts sumen 25 dels 28 escons de la cambra. Tot i que el PS i CR han estat incapaços de pactar l'estabilitat de la legislatura, sí que han sabut trobar punts d'acord per tirar endavant algunes reformes estructurals, entre les quals, la referida al sistema impositiu. Tot plegat, doncs, ha fet que el president d'ApC, Eusebi Nomen, parlés –en sentit despectiu– de l'existència d'un «socioreformisme»; és a dir, una mena de «sociovergència a l'andorrana». Vist com ha anat la legislatura, bona part dels membres dels dos grans partits estarien d'acord que caldria més «socioreformisme».

tornar a centrar la campanya electoral en un al·legat contra l'IVA, una posició irresponsable des del punt de vista dels ingressos de l'Estat però molt rendible des del punt de vista populista: bona part del sector comercial escolta encantada promeses de seguir fent d'Andorra un gran *duty free*.

ORDRE INVERTIT

Un altre detall curiós de la reforma aprovada fa alguns dies és que arriba en l'ordre invers al que molts havien previst.

Andorra ha tingut sempre impostos indirectes, articulats però en un sistema caòtic que generava beneficis fiscals per a alguns i greuges comparatius per a molts. L'ordre lògic implicava començar substituint tots els impostos indirectes per un IVA i, després, introduir la imposició directa. Però l'enorme retard amb què el Principat ha abordat aquesta qüestió ha fet que l'ordre s'hagi hagut d'invertir: la compensació que Andorra ha de rebre per la relaxació del secret bancari duta a terme en l'últim any i mig és l'aixecament de la doble imposició que actualment grava l'exportació de serveis des del Principat.

Però aquest aixecament no serà possible fins que Andorra no disposi d'impostos directes homologables als europeus, especialment l'impost de societats; això explica la pressa del Consell General per aprovar la imposició directa. ©